

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Проректор з науково-педагогічної
роботи**

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« 29 » 08 2025 р.

ПРОГРАМА

Пропедевтичної практики

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність – 013 Початкова освіта

Освітньо-професійна програма – «Початкова освіта»

Тернопіль – ЗУНУ 2025

Програма пропедевтичної практики складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 11 від 26 серпня 2024 р.)

Робоча програма укладена доктором філософії з початкової освіти, викладачем кафедри освітології і педагогіки Андріаною ШИШАК.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри освітології і педагогіки (протокол № 1 від 26.08. 2025 р.).

**В.о. завідувача кафедри,
д.пед.н., проф.**

Володимир ЧАЙКА

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 013 Початкова освіта (протокол № 1 від 26.08. 2025 р.).

**Керівник ГЗС,
к.пед.н., доц.**

Оксана ПИСАРЧУК

Вступ

У сучасному світі, що стрімко змінюється під впливом науково-технічного прогресу, глобалізаційних процесів і соціокультурних трансформацій, роль учителя початкових класів набуває особливої значущості. Саме вчитель молодших школярів закладає основи особистісного розвитку дитини, формує її світогляд, моральні орієнтири та пізнавальний інтерес. Від його професійної підготовки, педагогічної культури й уміння створювати доброзичливе освітнє середовище залежить успішність подальшого навчання учнів.

Підготовка майбутніх педагогів початкової школи вимагає поєднання ґрунтовної теоретичної бази з практичним досвідом, що сприяє формуванню професійних компетентностей, рефлексивного мислення та здатності діяти в реальних умовах освітнього процесу. Важливо, щоб здобувачі вищої освіти вже на початкових етапах навчання ознайомилися з особливостями організації діяльності закладів загальної середньої освіти, структурою навчального середовища, специфікою педагогічної взаємодії та документальним забезпеченням освітнього процесу.

Саме цим завданням підпорядкована пропедевтична практика, що є першим етапом професійного становлення майбутнього вчителя. Вона має ознайомлювальний характер і покликана сформувати у здобувачів первинне уявлення про структуру та функціонування початкової школи, педагогічну діяльність учителя, психологічні та вікові особливості учнів, а також про освітнє середовище як простір розвитку дитини.

Навчальним планом підготовки бакалаврів спеціальності 013 «Початкова освіта» передбачено проходження пропедевтичної практики тривалістю чотири тижні (обсягом 180 годин, що становить 6 кредитів ECTS).

У процесі практики здобувачі знайомляться з матеріально-технічною базою закладу освіти, навчальними приміщеннями, дидактичними ресурсами, документацією вчителя, освітніми програмами й підручниками, а також беруть участь у спостереженнях за уроками, ранковими зустрічами, організацією активних перерв та іншими формами навчальної й виховної роботи. Практиканти досліджують психологічні особливості учнів, створюють власні дидактичні матеріали, беруть участь у підготовці ігор, вікторин, бесід морально-етичного змісту.

Під час виконання завдань практики майбутні педагоги розвивають навички спостереження, аналізу, комунікації, самооцінки, що є фундаментом їхнього подальшого професійного зростання.

Програма визначає мету, завдання, зміст, форми організації пропедевтичної практики, а також порядок взаємодії закладу вищої освіти та баз практики. Методичне керівництво здійснює кафедра освітології і педагогіки. Базами практики є заклади загальної середньої освіти, з якими укладено угоди про співпрацю, або інші установи, погоджені з університетом.

1. Мета й завдання педагогічної практики

Метою пропедевтичної практики є формування у здобувачів освіти початкових професійних компетентностей майбутнього вчителя початкових класів через ознайомлення з організацією освітнього процесу, структурою початкової школи, діяльністю вчителя, особливостями розвитку молодших школярів та вимогами до сучасного освітнього середовища.

Завдання пропедевтичної практики полягають в тому, щоб:

- ознайомитися з матеріально-технічною базою, освітнім простором, організацією роботи початкової школи та особливостями функціонування закладу загальної середньої освіти;
- вивчити освітні програми, навчальні плани, підручники, документацію вчителя та способи реалізації навчального процесу у початковій школі;
- дослідити вікові, індивідуальні та соціальні особливості учнів молодшого шкільного віку, скласти психолого-педагогічну характеристику окремого учня;
- спостерігати за перебігом уроків, ранкових зустрічей, організацією перерв і позакласних

заходів; визначити ефективні методи, прийоми та форми роботи вчителя;

– виготовити дидактичні матеріали, розробити дидактичну гру чи активну перерву для учнів, підготувати бесіду на морально-етичну тематику;

– здійснити самоаналіз власної діяльності під час практики, визначити отримані результати, труднощі та напрями подальшого професійного самовдосконалення.

Методи виконання завдань на пропедевтичній практиці охоплюють такі: спостереження, аналіз і узагальнення, анкетування, бесіда, інтерв'ювання, вивчення документації, педагогічне спостереження, порівняння, опис, узагальнення досвіду, виготовлення дидактичних матеріалів, моделювання педагогічних ситуацій, участь у навчально-виховному процесі, самоаналіз.

Здобувач освіти повинен знати:

– особливості організації освітнього процесу в початковій школі;

– структуру та зміст типової освітньої програми;

– основну шкільну документацію та її призначення;

– вікові та психологічні особливості молодших школярів;

– методи спостереження та аналізу педагогічних явищ;

– форми та засоби організації діяльності учнів;

– принципи виготовлення та використання дидактичних матеріалів;

– основи педагогічного спілкування і взаємодії з учнями;

– способи забезпечення безпечного освітнього середовища;

– етичні норми професійної діяльності вчителя початкових класів.

Здобувач освіти повинен вміти:

– спостерігати за освітнім процесом і діяльністю учнів;

– елементарно аналізувати уроки та педагогічні ситуації;

– вести спостереження за окремим учнем і скласти психолого-педагогічну характеристику;

– користуватися основною шкільною документацією;

– визначати вікові та індивідуальні особливості молодших школярів;

– виготовляти та застосовувати дидактичні матеріали;

– організовувати ігрову діяльність та активні перерви для учнів;

– розробляти та проводити дидактичні ігри й виховні бесіди;

– дотримуватися правил безпеки в освітньому середовищі;

– надавати допомогу вчителю у здійсненні освітнього процесу.

Загальні компетентності, які формує пропедевтична практика:

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні компетентності, які формує пропедевтична практика:

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з

різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

СК-13. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК-14. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК-15. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК-16. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК-17. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК-18. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК-20. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту діяльність.

СК-21. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує пропедевтична практика:

ПР-1. Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР-03. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-04. Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.

ПР-06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-08. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПР-09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-11. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.

ПР-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПР-13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови

освітнього процесу.

ПР-14. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей

ПР-17. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесності поведінки серед здобувачів освіти та вміння застосовувати їх в професійній діяльності.

ПР-18. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР-21. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів педагогічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПР-22. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

ПР-23. Пропонувати власні способи вирішення психолого-педагогічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

2. Організація проведення практики

ЗМІСТ	ПРОПЕДЕВТИЧНА ПРАКТИКА
Етапи:	Завдання:
Підготовчий	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проведення тренінгів та вступного інструктажу керівником пропедевтичної практики. Цей етап спрямований на ознайомлення здобувачів освіти з особливостями організації діяльності початкової школи, правилами поведінки в освітньому закладі, вимогами до виконання завдань та ведення звітної документації. Інструктаж допомагає сформулювати розуміння мети, структури та очікуваних результатів пропедевтичної практики, а також визначає порядок взаємодії практикантів із керівником і педагогічними працівниками школи. 2. Складання індивідуального плану виконання завдань пропедевтичної практики. На цьому етапі здобувач освіти планує власну діяльність, визначає послідовність виконання завдань, форми звітності та способи фіксації результатів спостережень. Такий підхід сприяє розвитку самостійності, аналітичного мислення, відповідальності та здатності до організації власної професійної діяльності в умовах освітнього середовища. 3. Ознайомлення з метою, завданнями, етапами та змістом пропедевтичної практики. Здобувачі освіти з'ясовують логіку побудови практики, зміст її основних етапів і видів діяльності, що виконуються під час перебування у школі. Це забезпечує усвідомлення значення практики для професійного становлення майбутнього педагога, сприяє плануванню роботи, формуванню базових педагогічних і комунікативних компетентностей, необхідних для подальшої педагогічної підготовки.
Ознайомлювальний	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знайомство здобувачів освіти з керівником пропедевтичної практики від закладу освіти (директор або заступник директора школи). На цьому етапі встановлюється професійний контакт між практикантами та адміністрацією школи, визначаються основні правила поведінки, організаційні вимоги до проходження практики та

	<p>очікувані результати. Здобувачі отримують загальну інформацію про заклад, його освітнє середовище та особливості роботи початкової школи.</p> <p>2. Ознайомлення з організаційною специфікою діяльності початкової школи. Практиканти вивчають структуру закладу загальної середньої освіти, функціональні обов'язки педагогів і допоміжного персоналу, систему внутрішньої взаємодії, основні напрями освітньої діяльності та нормативні документи, що регламентують роботу школи. Це сприяє формуванню розуміння освітнього простору, ролі кожного учасника педагогічного процесу та адаптації майбутнього педагога до умов професійного середовища.</p> <p>3. Визначення форм і способів взаємодії практиканта з керівником практики. На цьому етапі узгоджується індивідуальний план роботи, графік виконання завдань, форми звітності та методи контролю результатів. Така співпраця формує у здобувачів навички відповідального ставлення до виконання професійних обов'язків, організації власної діяльності, ефективної комунікації та командної роботи.</p>
<p>Основний</p>	<p>Виконання завдань пропедевтичної практик:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Провести аналітичне ознайомлення з матеріально-технічною базою закладу загальної середньої освіти, зокрема з приміщеннями, навчальними кабінетами, їх функціональним призначенням та забезпеченням засобами навчання. Особливу увагу приділити облаштуванню простору для учнів початкової школи та наявності адаптивного середовища для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами. 2. Сформувати перелік учнів початкового класу та здійснити аналіз їх вікової та індивідуальної неоднорідності. 3. Ознайомитися з розкладом навчальних занять, проаналізувавши його структуру та логіку побудови. 4. Дослідити систему педагогічної документації вчителя початкових класів, зокрема з'ясувати види документів, що ведуться, їх функціональне призначення та роль у плануванні, організації й оцінюванні освітнього процесу. 5. Проаналізувати типову освітню програму, за якою здійснюється навчання учнів початкової школи, а також ідентифікувати підручники й навчальні матеріали, що використовуються в освітньому процесі, з урахуванням їх авторських підходів та методичних особливостей. 6. Ознайомитися з організаційною та виховною специфікою проведення ранкових зустрічей, спостерігши за однією з них і здійснивши опис її структури, змісту, педагогічних прийомів і впливу на психологічний клімат класу. 7. Провести індивідуальне спостереження за одним із учнів класу з метою складання психолого-педагогічної характеристики, що відображає його особистісні, когнітивні, емоційні та соціальні особливості. 8. Здійснити педагогічне спостереження за проведенням кількох уроків із метою аналізу застосованих методів, прийомів і форм організації навчання; визначити їх ефективність щодо досягнення навчальних результатів. 9. Розробити та виготовити дидактичні матеріали для уроку з однієї з

	<p>освітніх галузей, орієнтуючись на вікові особливості учнів і принципи наочності та діяльнісного навчання.</p> <p>10. Організувати й провести активну перерву для молодших школярів, використовуючи ігрові та пізнавальні методи; описати її перебіг, педагогічні спостереження й результати.</p> <p>11. Створити дидактичну гру для уроку початкової школи, описавши її мету, зміст, правила, педагогічну спрямованість та можливості використання у формуванні навчальної мотивації.</p> <p>12. Описати систему заходів, спрямованих на забезпечення безпеки освітнього середовища в умовах воєнного стану, визначивши алгоритми дій учнів і педагогів у надзвичайних ситуаціях.</p> <p>13. Підготувати та провести бесіду з учнем на морально-етичну тематику, розробивши систему запитань, спрямованих на формування моральних цінностей, емпатії та соціальної відповідальності.</p> <p>14. Проаналізувати систему оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи, зокрема критерії, інструменти та підходи, що застосовуються вчителем для відстеження динаміки розвитку навчальних результатів.</p> <p>15. Узагальнити власний досвід педагогічної взаємодії з учителем початкових класів, описавши види наданої допомоги, форми співпраці та здобуті професійні навички у процесі проходження пропедевтичної практики.</p>
Підсумковий	<p>1. Контроль та підтвердження виконання завдань пропедевтичної практики. Керівники практики від закладу загальної середньої освіти та від університету здійснюють моніторинг виконання здобувачами освіти завдань практики відповідно до затвердженого графіка та плану роботи. Цей етап передбачає оцінку якості, своєчасності та відповідності виконання завдань освітнім і методичним вимогам.</p> <p>2. Ведення звітної документації. Практиканти систематично оформлюють щоденник проходження практики, у якому відображають відвідані уроки, проведені навчальні та позакласні заходи, спостереження за учнями, участь у педагогічних засіданнях і дискусіях, оцінки та характеристики, надані керівниками практики. Додатково оформлюються документи, що підтверджують виконання завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> – звіт про проходження пропедевтичної практики; – щоденник проходження практики; – відгук про проходження практики практикантом. <p>3. Підсумковий захист результатів практики та оцінювання. Завершальним етапом пропедевтичної практики є демонстрація здобутих компетентностей перед комісією або керівником практики. Практиканти обґрунтовують педагогічні та методичні рішення, показують власні результати діяльності, а також отримують підсумкову оцінку (залік) за проходження практики.</p>

Загальна оцінка здобувача освіти за проходження пропедевтичної практики формується на основі комплексної характеристики його педагогічної підготовки, рівня виконання ознайомлювальних і практичних завдань, оцінок керівників практики, якості підготовленого щоденника та звіту, а також результатів підсумкового захисту. Проходження практики здійснюється відповідно до затвердженої програми, що забезпечує системність, послідовність виконання завдань та досягнення запланованих результатів навчання, професійного розвитку та

формування початкових педагогічних компетентностей.

До основних функцій та обов'язків керівника практики від кафедри належать:

- розробка завдань пропедевтичної практики з урахуванням рівня підготовки та спеціалізації здобувачів освіти, спрямованих на ознайомлення з організацією навчально-виховного процесу в початковій школі;
- проведення вступного інструктажу щодо порядку проходження практики та надання практикантам повного пакета необхідних документів: направлення, програми та робочої програми практики, щоденника практики, методичних рекомендацій щодо оформлення звітної документації. Перелік документів визначається випусковою кафедрою та Положенням про проходження практики здобувачів вищої освіти ЗУНУ;
- забезпечення безпечних умов праці здобувачів освіти, організація та проведення інструктажів з охорони праці та техніки безпеки відповідно до специфіки закладу освіти;
- розподіл здобувачів освіти за місцями проходження практики з урахуванням їхньої спеціалізації, професійних компетентностей та освітніх цілей практики;
- контроль за виконанням програми пропедевтичної практики, дотриманням строків її проходження та моніторинг досягнення запланованих результатів навчання, професійного розвитку та формування початкових педагогічних компетентностей здобувачів освіти;
- консультативна підтримка практикантів щодо аналізу отриманого матеріалу та його оформлення у щоденнику і звіті з практики, інформування про вимоги щодо своєчасної здачі документації;
- організація та проведення підсумкового захисту результатів практики, оцінювання досягнутих компетентностей та внесення оцінок до відомостей і залікових книжок;
- передача звітів здобувачів освіти на кафедру для архівування та подальшого використання у навчально-методичній діяльності.

До основних обов'язків здобувачів вищої освіти під час проходження педагогічної практики належать:

- своєчасне отримання від керівника практики направлення, методичних матеріалів та консультацій щодо підготовки звітної документації з пропедевтичної практики;
- дотримання графіка перебування на базі практики та виконання встановлених завдань, передбачених програмою пропедевтичної практики;
- виконання завдань програми практики, включно з ознайомленням з організаційною структурою закладу, спостереженням за навчально-виховним процесом, підготовкою навчально-методичних матеріалів та участю у запланованих педагогічних заходах;
- дотримання правил охорони праці, техніки безпеки, санітарних норм та внутрішнього розпорядку закладу, де проходить практика;
- надання достовірної інформації про результати проходження практики, оформлення щоденника та звітної документації;
- сумлінне та відповідальне ставлення до виконання професійних обов'язків, прояв ініціативи та самостійності у вирішенні завдань пропедевтичної практики;
- своєчасне оформлення та подання звітної документації про результати пропедевтичної практики для контролю та оцінювання.

Обов'язки безпосередніх керівників практики, призначених базами практики, визначаються окремими розділами договорів на проведення практики.

Керівник практики від бази забезпечує:

- організацію робочого місця практиканта та забезпечення його необхідними матеріалами для виконання завдань пропедевтичної практики;
- проведення інструктажів щодо правил техніки безпеки та охорони праці;
- забезпечення необхідним технічним обладнанням для ефективного виконання завдань практики;

- консультаційне супроводження під час виконання практичних завдань, ведення щоденника практики із фіксацією результатів виконаної роботи;
- оцінювання результатів проходження пропедевтичної практики та складання письмового відгуку про діяльність практиканта.

3. Вимоги щодо написання та оформлення звіту про практику

Щоденник пропедевтичної практики (Додаток А)

Щоденник пропедевтичної практики відображає основні завдання практики та забезпечує систематичний облік виконаної роботи здобувача освіти. У ньому фіксуються зміст, обсяг та результати виконання завдань протягом усього періоду практики відповідно до графіка та термінів, визначених програмою.

Завдання з практики виконуються у розділі «Робочі записи» щоденника. Якщо виконання певного завдання потребує великого обсягу тексту або матеріалів, допускається створення додатків А» із відповідною послідовною нумерацією та назвою.

Фактичне виконання завдань підтверджується керівником практики від базового закладу та науковим керівником від університету. Підсумком проходження пропедевтичної практики є належно оформлений звіт, поданий до захисту, який відображає набуті компетентності та результати навчально-практичної діяльності.

Структура та оформлення звіту з пропедевтичної практики (Додаток Б)

1. Титульна сторінка звіту.
2. Вступ, у якому зазначається мета та основні завдання проходження пропедевтичної практики.
3. Опис та аналіз виконаних завдань під час практики, включаючи спостереження за освітнім процесом, роботу з документацією, проведення дидактичних заходів та участь у шкільних активностях.
4. Напрями вдосконалення організації та проведення освітнього процесу, спостережені у закладі загальної середньої освіти.
5. Висновки щодо набуття професійних компетентностей, педагогічних навичок та досвіду роботи з учнями початкових класів.
6. Додатки, які містять матеріали, що супроводжують виконання завдань практики (схеми, плани уроків, дидактичні матеріали, фотографії, додаткові таблиці).

Загальний обсяг звіту – до 10 сторінок друкованого тексту.

Технічні вимоги до оформлення тексту: поля – зліва 20 мм, справа 10 мм, зверху та знизу 10 мм; міжрядковий інтервал – 1,5; шрифт – Times New Roman, 14 кегль; абзацний відступ – 1,25 см (не використовувати клавішу Tab або пропуски для відступу); текст вирівнюється по ширині.

Кожний розділ чи параграф починається з назви та з нової сторінки. Наочні матеріали (схеми, графіки, діаграми, креслення) позначаються «Рис.»; під рисунком розміщується його назва. Рисунки нумеруються послідовно арабськими цифрами в межах кожного розділу (наприклад, перший рисунок у першому розділі: Рис. 1.1.). Таблиці нумеруються аналогічно, але назва вказується над таблицею. Наочні матеріали та таблиці, що не вміщуються на одній сторінці, розміщуються у додатках.

4. Підбиття підсумків пропедевтичної практики та оцінювання знань здобувачів освіти

Звіт з пропедевтичної практики захищається перед комісією, призначеною завідувачем кафедри. До складу комісії входять керівник практики від університету, викладачі кафедри та, за можливості, керівник від бази практики. Комісія проводить підсумковий залік здобувачів освіти відповідно до графіка освітнього процесу.

Здобувач освіти, який не виконав програму практики або не подав і не захистив звіт без поважних причин, не допускається до заліку. У разі поважних причин університет надає можливість повторного проходження практики. Здобувач, який отримав негативну оцінку на підсумковому заліку, може пройти практику повторно, у тому числі за власний рахунок. Результат заліку заноситься до залікової відомості та плану здобувача освіти під підпис голови комісії. Звітна документація з практики зберігається на кафедрі протягом календарного року від дня захисту.

Диференційна оцінка з пропедевтичної практики враховується разом з іншими оцінками, що характеризують успішність здобувача освіти. Результати заліку заносяться у залікову відомість і проставляються у заліковій книжці. Керівник практики інформує адміністрацію університету про організаційні питання проведення практики.

Після завершення практики та подання здобувачами документації деканат визначає термін заліку. Під час заліку керівник практики заслуховує кожного здобувача, аналізує виконану роботу, визначає позитивні та негативні аспекти та виставляє загальну оцінку. Відповідальний керівник від кафедри складає звіт про проходження практики здобувачами.

Підведення підсумків практики може реалізовуватися через проведення заключних конференцій, круглих столів або обговорень на кафедрі. Диференційна оцінка вноситься у залікову відомість та залікову книжку здобувача.

Проходження пропедевтичної практики включає два етапи: теоретичні тренінги та практичну діяльність на базі закладу загальної середньої освіти. Оцінка виставляється за підсумками участі у тренінгах та захисту письмового звіту. Здобувачі подають письмовий звіт, підписаний і оцінений керівником бази практики, разом із щоденником та характеристикою від бази практики на рецензування керівнику практики від університету.

Звіт має містити відомості про виконання всіх завдань програми пропедевтичної практики, аналіз виконаної роботи, висновки та пропозиції щодо удосконалення навчально-виховного процесу, список використаної літератури та інші додатки. Оформлюється звіт відповідно до вимог, визначених у програмі практики.

5. Критерії оцінки якості практичної підготовки та підведення підсумків практики

Підсумковий бал за пропедевтичну практику бакалаврів спеціальності «Початкова освіта» визначається за 100-бальною шкалою як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту: оформлення звіту з проходження практики – 60%, захист звіту – 40%.

Основні показники діяльності здобувача, що враховуються при оцінюванні результатів практики:

- повнота та якість виконання завдань пропедевтичної практики;
- правильність і акуратність оформлення щоденника практики та звітної документації;
- відгук (характеристика) від керівника практики бази;
- набуті знання, уміння та навички, відображені у звітній документації;
- своєчасність подання щоденника та звітів про проходження практики.

Вимоги щодо порядку проходження пропедевтичної практики, оформлення та захисту звіту подані у методичних рекомендаціях кафедри.

Політика щодо термінів складання та повторного проходження практики передбачає, що здобувачу, який не виконав програму з поважних причин, може бути надано право повторного проходження практики за умов, визначених університетом.

Відвідування баз практики є обов'язковою умовою успішного проходження пропедевтичної практики та враховується при оцінюванні результатів.

Шкала оцінювання

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ЄКТС
-----------------------------------	---------------------------------------	-----------------------

90–100	“Відмінно”	A (відмінно)
85–89	“Добре”	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	“Задовільно”	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	“Незадовільно”	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
01–34		F (незадовільно з обов’язковим повторним курсом)

Критерії оцінювання результатів пропедевтичної практики

Шкала ECTS	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти
A	Завдання пропедевтичної практики виконано відмінно; щоденник практики та звіт оформлені відповідно до вимог і подані до захисту у встановлений кафедрою термін; звіт містить елементи новизни та практичної значущості; здобувач оволодів базовими педагогічними та організаційними навичками, вміє збирати та аналізувати інформацію, формулювати висновки та пропозиції; на захисті відповіді на запитання комісії повні та вичерпні; характеристика / відгук відмінні.
B	Програма пропедевтичної практики виконана дуже добре, але є незначні недоліки оформлення щоденника або звіту; здобувач демонструє добрі знання та навички практичного спостереження і аналітичної роботи; відповіді на запитання комісії точні; характеристика / відгук дуже позитивні.
C	Мають місце окремі зауваження щодо оформлення щоденника та звіту; є дрібні помилки в описах або аналізі; на захисті здобувач продемонстрував задовільні знання, частина відповідей неточна або неповна; завдання виконано добре; характеристика / відгук позитивні.
D	Щоденник та звіт оформлені з численними помилками або не повністю; на захисті здобувач продемонстрував обмежене знання об’єкта спостереження та не зміг повністю відповісти на запитання; завдання виконано задовільно; характеристика / відгук задовільні.
E	Завдання пропедевтичної практики виконані з серйозними недоліками; звіт та щоденник містять помилки; здобувач має низький рівень володіння базовими знаннями та навичками; відповіді на захисті неповні; характеристика / відгук задовільні.
FX	Звіт подано пізно, з порушенням вимог; виконаний з суттєвими запозиченнями або не розкриває завдання практики; завдання не виконано; характеристика / відгук відсутні або незадовільні.
F	Відсутні звіт і щоденник; завдання пропедевтичної практики не виконано; характеристика / відгук відсутні.

Список рекомендованих джерел

1. Державний стандарт початкової освіти : затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita>
2. Дидактико-методичний супровід подолання навчальних втрат у початковій освіті: методичні рекомендації / Петрук О., Алексеєнко Т., Барановська О., Липчевська І., Павлова Т. Київ : Інститут педагогіки НАПН України, 2024. 51 с.
3. Діагностика та механізми подолання втрат у навчанні молодших школярів. Методичні рекомендації / кол. автор. ; за загальною редакцією О.М. Топузова ; укл. О. В. Онопрієнко Київ : Інститут педагогіки НАПН України, 2023. 146 с.
4. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
5. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>
6. Зубцова Ю. Є. Дидактика початкової освіти: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 013 Початкова освіта освітньо-професійної програми «Початкова освіта». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. 142 с.
7. Інструментарій оцінювання результатів компетентісно орієнтованого навчання молодших школярів: методичний посібник/Онопрієнко О. В. Київ : КОНВІ ПРИНТ, 2020. 72 с.
8. Методичні рекомендації з надолуження освітніх утрат у початковій школі. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2025. 140 с.
9. Навчальні програми для 1-4 класів. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/navchalni-programi-dlya-1-4-klasiv>
10. Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. / Онопрієнко О. В. Харків, 2021. 208 с.
11. Нова українська школа: організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти: навчально-методичний посібник / Кірик М. Ю., Данилова Л. І. Львів: Світ, 2019. 136 с.
12. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ: Літера ЛТД, 2019. 208 с.
13. НОВА УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА: порадник для вчителя (навчально-методичний посібник) / Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області, 2018. 126 с.
14. Організаційні форми навчання у початковій школі : посібник / О.Я.Савченко, Н.М.Бібік, В.О.Мартиненко та ін.; за наук. ред. Бібік Н. М. К. : Видавничий дім «Сам», 2017. 304 с.
15. Особливості навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів [Електронне видання] : метод. рек. / авт. кол.: Бібік Н., Вашуленко О., Листопад Н., Мартиненко В., Онопрієнко О., Павлова Т., Петрук О. ; за заг. ред. Онопрієнко О. Київ : Вид. дім «Освіта», 2024. 176 с.
16. Порадник з питань організації освітнього процесу в початкових класах закладів загальної середньої освіти. Матеріали інструктивно-методичної наради «Початкова освіта в нових реаліях: досвід, ризики та перспективи». Ужгород, ЗІППО, 2022. 81 с.
17. Технології оцінювання особистісних і навчальних досягнень учнів початкової школи. Методичний кейс: метод. посіб. / О.Онопрієнко, О.Петрук, Т.Павлова ; Ін-т педагогіки НАПН України. Відділ початкової освіти ім. О. Я. Савченко. Київ: Педагогічна думка, 2023. 247 с.
18. Шишак А. М. Методика формування інформаційно-цифрових умінь молодших школярів у процесі диджиталізації початкової освіти : методичні рекомендації. Тернопіль: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2025. 88 с.
19. Шишак А. М. Формування інформаційно-цифрових умінь молодших школярів в умовах диджиталізації початкової освіти : дис. ... наук. ступеня д-ра філософії : 01 : 013 /

- Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. Тернопіль, 2025. 337 с.
20. Шишак А. Педагогічні умови формування інформаційно-цифрових умінь молодших школярів у процесі диджиталізації початкової освіти. Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. Львів, 2024. Вип. 40. С. 24–38.
  21. Шишак А. Формування навчально-пізнавальної діяльності учнів початкової школи в процесі роботи з цифровою інформацією. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Педагогіка. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2021. № 2. С. 34–41.
  22. Шишак А., Жаркова І. Реалізація змістової лінії «Геометричні фігури» шляхом використання цифрових засобів на уроках математики у 1 класі. Освіта. Інноватика. Практика. 2024. Т. 12, № 5. С. 104–110.
  23. Шишак А., Руденський Р., Гомотюк О. Підготовка майбутніх фахівців дошкільної і початкової освіти до здійснення медіації у професійній діяльності. Гуманітарні студії : історія та педагогіка. 2025 . № 1. С. 167–179.
  24. Formation of Literary Competence of Junior Schoolchildren by ICT Tools / A. Shyshak et al. Journal of Higher Education Theory and Practice. 2023. Vol. 23(1). P. 90–100.
  25. Forming the Ability of Younger Students to Behave Safely on the Internet / A. Shyshak et al. Journal of Education Culture and Society. Wrocław : Foundation Pro Scientia Publica, 2024. Vol. 15 No. 1. P. 333–347.
  26. Popovič Ju., Shyshak A. Resolving online conflicts of primary school students through school mediation. Acta educationis. Kraków : Avalon Sp. z o.o., 2024. No. 8. S. 22–39.
  27. Shyshak A., Chaika V., Shcherbiak Iu., Chykurova O. Developing the ability of younger students to select and use the digital tools. International Review For Human And Natural Sciences. Zürich, Switzerland, 2024. Vol. 14. № 3. P. 51–62.

ДОДАТКИ

Додаток А

Західноукраїнський національний університет

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(вид і назва практики)

студента _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

інститут, факультет, коледж _____

ступінь вищої освіти _____

спеціальність _____

освітня програма _____
(назва)

_____ курс, група _____

Студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Прибув на підприємство, організацію, установу

« _____ » _____ 2025 р.

Печатка
підприємства, організації, установи « _____ » _____ 2025 р.

_____
(підпис)

_____
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка

підприємства, організації, установи « _____ » _____ 2025 р.

_____
(підпис)

_____
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ (або НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ)

Кафедра освітології і педагогіки

ЗВІТ

про проходження переддипломної практики на базі «Назва організації»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність – 013 Початкова освіта
освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

<p>Дата проходження практики з «__» _____ 20__ р. по «__» _____ 20__ р. Дата захисту «__» _____ 20__ р. Оцінка _____</p>	<p>Підготував (-ла): здобувач (-ка) освіти групи _____ Прізвище, ім'я, по батькові Керівник практики від бази практики: _____ Посада, Ім'я та прізвище _____ (підпис) (печатка організації) від університету: _____ (підпис)</p>
--	--